

pendapat

Oleh Dr Mohd Roslan Rosnon

Ahli Pertubuhan Pembangunan Penyelidikan dan Dasar Pendidikan Tinggi Malaysia (PenDaPaT)

Memperkasa aspirasi, ekuiti pendidikan tinggi Orang Asli

➔ Pembabitan dalam penentuan, pembuatan dasar pendidikan penting penuhi tuntutan semasa

Isu pendidikan dalam kalangan Orang Asli tidak terlepas dalam radar perbincangan massa. Inisiatif yang diambil oleh kerajaan untuk mengintegrasikan Orang Asli ke dalam arus perdana melalui pendidikan, boleh dilihat sebagai langkah rangkuman sosial ke arah Malaysia yang lebih sejahtera dan inklusif.

Sudah pasti tahun 2019 ialah era baharu yang lebih mencabar bagi pendidikan Orang Asli. Peruntukan RM100 juta yang disediakan dalam Belanjawan 2019 sudah pasti fokusnya bukan sahaja kepada pembangunan sosio-ekonomi, tetapi pembangunan modal insan, termasuk pendidikan tinggi Orang Asli.

Tulisan ini memberi fokus kepada tiga saranan penting bagi memastikan sistem pendidikan tinggi negara bersifat inklusif dan berasaskan ekuiti serta dapat merapatkan jurang

antara Orang Asli dengan arus pendidikan perdana.

Pertama, meningkatkan pengambilan sebagai pelajar, kakitangan pentadbiran dan sokongan, akademik dan penyelidikan; kedua, mengenal pasti bidang kritikal ditawarkan kepada Orang Asli secara berperingkat; dan ketiga, penubuhan Majlis Perundingan Orang Asli atau Konsortium Pendidikan Orang Asli.

Kita semua yakin dan percaya universiti ialah gedung ilmu dan hab penyelidikan. Kita juga perlu akui bahawa universiti dan pendidikan tinggi negara mempunyai tanggungjawab yang besar kepada masyarakat Orang Asli dan sentiasa bekerjasama dengan mereka melalui perkongsian ilmu sama ada dalam pengajaran dan pembelajaran (PdP), penyelidikan dan jaringan komuniti.

Melalui kerjasama ini, ahli akademik khususnya juga mendapat pelbagai manfaat

melalui pembabitan Orang Asli dalam pelbagai siri kajian sehingga terhasilnya penerbitan ilmiah yang membantu kenaikan pangkat mereka.

Oleh itu, seharusnya difikirkan bahawa sebagai pulangan balik kepada masyarakat minoriti ini adalah dengan meningkatkan akses Orang Asli ke institut pengajian tinggi (IPT) sebagai pelajar, melantik mereka yang berkelayakan sebagai ahli akademik, pegawai penyelidikan selain kakitangan pentadbiran dan sokongan.

Beri nilai tambah

Langkah ini menjadi pemangkin kepada usaha meningkatkan pembabitan Orang Asli (community partnership) dari segi pengetahuan, budaya dan pendekatan pendidikan Orang Asli dalam bidang tertentu.

Kita perlu mengakui bahawa Orang Asli mempunyai pengetahuan dan sistem pengetahuan unik yang boleh memberi nilai tambah kepada modal intelektual, sosial dan budaya di Malaysia.

Program Ijazah Luar Negara, kemasukan laluan khas ke universiti awam dan Program Destinasi Anak Bangsa oleh Universiti Teknologi MARA (UiTM) mi-

Sudah tiba masanya kumpulan cerdik pandai Orang Asli bersikap proaktif, berani dan bergabung di bawah satu bumbung bagi memberikan input terhadap dasar pendidikan tinggi negara dan bukan lagi orang lain yang menentukan nasib mereka"

salnya, perlu dikaji semula dan ditambah baik.

Sasaran yang ditetapkan iaitu memastikan sekurang-kurangnya 10 pelajar Orang Asli berjaya melanjutkan pengajian ke universiti luar negara perlu sifatnya berfokus terhadap bidang pengajian tertentu dan menjadi keperluan utama bagi Orang Asli.

Seharusnya program ini tidak lagi memberikan peluang kepada pelbagai bidang tetapi berfokus kepada tuntutan dan keperluan tenaga mahir yang diperlukan dalam memacu kesejahteraan ekonomi serta sosial masyarakat Orang Asli sekurang-kurangnya bagi jangka masa lima tahun.

Model yang hampir sama dengan *The Aboriginal Study Grants Scheme (ABSTUDY)* yang diperkenalkan pada 1969 di Australia ini perlu mengambil kira keperluan dan tuntutan semasa mengikut bidang keperluan kritikal seperti pendidikan, undang-undang dan perubatan yang perlu diisi dan dijayakan oleh Orang Asli.

Hasil yang substansif

Kita perlu meningkatkan lagi jumlah graduan Orang Asli dalam bidang terbabit bagi menyelesaikan isu semasa berkaitan dengan masalah tanah, kesihatan dan keciciran pendidikan.

Fasa keperluan ini perlu dikenal pasti bagi jangka masa panjang agar sektor yang diisi oleh Orang Asli ialah sektor keperluan mereka. Selepas keperluan ini mencapai sasaran yang ditetapkan, perubahan fasa ke bidang lain pula boleh difi-

kirkan mengikut tuntutan keadaan semasa ketika itu.

Selain itu, Majlis Perundingan Orang Asli atau Konsortium Pendidikan Tinggi melalui Jawatankuasa Kebangsaan Pendidikan Orang Asli (NAEC) juga perlu ditubuhkan, yang terdiri daripada pembabitan pemimpin masyarakat, pendidik profesional, ibu bapa dan guru serta pertubuhan bukan kerajaan (NGO) dalam kalangan Orang Asli sebagai penasihat dan penggubal polisi pendidikan tinggi negara.

Pembabitan Orang Asli dalam penentuan dan pembuatan dasar pendidikan adalah penting bagi memastikan keperluan yang mereka inginkan dalam sistem pendidikan adalah berasaskan kepada tuntutan dan keperluan yang bersifat bawah-atas.

Sudah tiba masanya kumpulan cerdik pandai Orang Asli bersikap proaktif, berani dan bergabung di bawah satu bumbung bagi memberikan input terhadap dasar pendidikan tinggi negara dan bukan lagi orang lain yang menentukan nasib mereka.

Kumpulan perunding ini perlu bekerjasama dengan semua entiti pendidikan tinggi di Malaysia bagi memastikan input, perubahan yang diperlukan mencapai hasil yang substansif untuk masyarakat Orang Asli dan negara Malaysia.

* Penulis juga Pensyarah Kanan, Fakulti Ekologi Manusia, Universiti Putra Malaysia (UPM). Bidang kepakaran beliau adalah Pengajian Pribumi.